

LATVIAN / LETON / LETÓN A1

Standard Level / Niveau Moyen (Option Moyenne) / Nivel Medio

Thursday 13 May 1999 (afternoon)/Jeudi 13 mai 1999 (après-midi)/Jueves 13 de mayo de 1999 (tarde)

Paper / Épreuve / Prueba 1

3h

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

Do NOT open this examination paper until instructed to do so.

This paper consists of two sections, Section A and Section B.

Answer BOTH Section A AND Section B.

Section A: Write a commentary on ONE passage. Include in your commentary answers to ALL the questions set.

Section B: Answer ONE essay question. Refer mainly to works studied in Part 3 (Groups of Works); references to other works are permissible but must not form the main body of your answer.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

NE PAS OUVRIR cette épreuve avant d'y être autorisé.

Cette épreuve comporte deux sections, la Section A et la Section B.

Répondre ET à la Section A ET à la Section B.

Section A: Écrire un commentaire sur UN passage. Votre commentaire doit traiter TOUTES les questions posées.

Section B: Traiter UN sujet de composition. Se référer principalement aux œuvres étudiées dans la troisième partie (Groupes d'œuvres); les références à d'autres œuvres sont permises mais ne doivent pas constituer l'essentiel de la réponse.

INSTRUCCIONES PARA LOS CANDIDATOS

NO ABRA esta prueba hasta que se lo autoricen.

En esta prueba hay dos secciones: la Sección A y la Sección B.

Conteste las dos secciones, A y B.

Sección A: Escriba un comentario sobre UNO de los fragmentos. Debe incluir en su comentario respuestas a TODAS las preguntas de orientación.

Sección B: Elija UN tema de redacción. Su respuesta debe centrarse principalmente en las obras estudiadas para la Parte 3 (Grupos de obras); se permiten referencias a otras obras siempre que no formen la parte principal de la respuesta.

A daļa

Aprakstiet vienu no tekstiem:

1(a) Lietus viņu lieliski atsvaidzināja.

Viņš sāka domāt sakarīgi un loģiski. Apcerēt savu stāvokli. Viens meža vidū, būrī. galvenais, viņš domāja, nelauties panikai. Visi spēki jākoncentrē, visa griba. Gan nāks glābēji, varbūt viņš pats atradis kādu paņēmieni, kā izlauzties. Gan nāks

5 sēņotāji, ogotāji. Kad, kādās stundās viņi varētu nākt? Jāsagatavojas viņiem dot kādu signālu, varbūt ar kādu noteiktu troksni, sitot pa būra stieniem? Bet pagaidām jāatrisina problēma numur viens. Dzēriens un ēdiens.

Viņam bija lietusmētelis ar oderi. Par laimi, arī kabatas nazis, un viņš ar siltu pateicību atcerējās māti, kas allaž atgādināja, ka vīrietis bez kabatas naža nav

10 nekāds vīrietis, Viņam bija apavi, pulkstenis, apģērbs un nauda mazajā bikšu kabatiņā. Viss pārējais bija atņemts, viņam bezsamaņā guļot. Vienīgi nauda mazajā kabatiņā nebija uzlieta. Viņš smaidīja. Nauda? Ko viņš būrī varēja iesākt ar naudu, būrī nauda nebija nekas, vai viņš varēja nopirkt atslēgu? Vai metāla zāģi, ar ko pārzāģēt stienus? Vai ēdienu? Vai dzērienu? Būrī nauda nebija nekas. Naudai trūka

15 seguma. Nauda derēja vienīgi iekuram. Sērkoksiņi grabēja lietusmēteļa kabatā. Lai arī nesmēķētājs, viņš tos nēsāja līdzī. Taču naudu neaizskāra. Zināja, tiks ārā no būra, nauda atkal noderēs. Pēc lietus tāpat uguni nevarēja iekurt, viss bija saslapis. Nākamajā dienā laiks pieturējās saulains un sauss. un rīta pirmajā pusē mežs un būris kūpēja kā milzīga žāvētava.

20 Mežā caur biezo lapu un zaru segu iespiedās tīmekļaini saules stari. Caurspīdīga. mutuļojoša migla cēlās augšup, vīdamās gar melnajiem, brūnajiem un pelēkajiem stumbriem.

No rīta, paēdis riekstus, Bērzs ķērās pie akas rakšanas.

Alberts Bels. Būris (1970).

- Kāpēc autors izvēlējies tik savādu darbības vietu?
- Kas liecina, ka romāna varonis ir 20. gadsimta cilvēks?
- Kā mainās autora valoda atkarībā no tā, ko tā izteic?
- Kas liek varonim pārvērtēt dažus no saviem ierastajiem uzskatiem?

1(b) **Fotogrāfs**

Pilnīgi stingst vai vēnas,
redzot šīs patiesās lentas,
redzot, kā skrien Volgas zēns
un nošauts saļimst pie Ventas.

5 Ne jau visiem bij labi,
ne jau visi ir dzīvi --
tūkstošiem fotogrāfu
trāpīja objektīvā

10 tūkstošiem šāva paši,
visa kā diezgan bija...
Bērnībā es biju sašutis
tieši par šo profesiju:

15 pāri Rīgai deg kāvi
Pētera tornis gāžas,
bet tur viens jefiņš stāv
un ar aparātiņu māžojas.

20 Tagad es klusā cienībā
noliecu galvu rāmi --
viņi uz zemes ir vienīgie,
kas aptur neapturamo.

Ojārs Vācietis, 1983

- Kādus notikumus var atminēt šāja dzejoli?
- Kāpēc dzejolim ir šāda struktūra?
- Kāpēc dzejnieka viedoklis laika gaitā mainījies?
- Kāda ir dzejoļa filozofiskā doma?

B daļa

Uzrakstiet sacerējumu par vienu no sekojošiem tematiem. Tam jābūt saistītam ar vismaz diviem no trim Trešās daļas darbiem. Iespējamās atsauces uz citiem darbiem, taču tām nebūtu jāveido atbildes pamats.

2. Salīdziniet dabisko vidi vai pārdabisko divos no studētajiem darbiem.
3. Cik lielā mērā un kādā veidā mīlestība vai naids valda pār varoņu darbību studētajos darbos?
4. Salīdziniet autoru attieksmi pret tehnisko progresu vai moderno civilizāciju studētajos darbos. Kādā veidā šī attieksme izteikta?
5. "Raksturi literatūrā var būt stipri vai vāji, apbrīnojami vai ienīstami, bet tiem vienmēr jābūt ticamiem." Kas padara tos ticamus? Ilustrējiet to ar studētajiem darbiem.
6. Vai literāra darba beigām jābūt laimīgām, lai lasītājs būtu apmierināts? Apspriediet šo jautājumu, atsaucoties uz diviem vai vairākiem studētajiem darbiem.